

VAIDAVAS CIEMA JAUNĀ VADĪBA

1990. gada 9. janvārī notika Vaidavas ciema Tautas deputātu padomes 20. sasaukuma 1. sesija. Tās darbu iesāka vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs V. Brauns.

Par Vaidavas ciema Tautas deputātu padomes un izpildkomitejas priekšsēdētāju tika ievēlēts Modris Karselis.

Tālāko sesijas vadību pārņēma jaunievēlētais priekšsēdētājs. Deputāti izveidoja padomes vadības sastāvu un apstiprināja, nobalsojot par sekojošo:

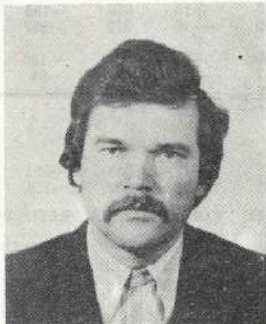
- Alda Gederta — deputātu padomes priekšsēdētāja vietnieci;
 - Jānis Amoliņš — deputātu padomes sekretārs;
 - Laima Gornostaja — revīzijas komisijas priekšsēdētāja;
 - Brigīta Dzenīte un Juris Bečs — revīzijas komisijas locekļi.
- Par izpildkomitejas sekretāri apstiprināja Aiju Andersoni. Par izpildkomitejas locekļiem — Sofiju Andriksoni, Laimoni Būšu, Dzintaru Ulmani un Vilhelmu Braunu.
- Redakcijas kolēģija novel Tautas deputātu padomei ražīgu darbu savu vēlētajū labā!

MODRIS KARSELIS Alberta d. dzimis 1955. gada 22. jūnijā Valmieras rajona Lodes ciemā zemnieku ģimenē.

Mācījies Koņu astogadīgajā skolā, pēc tam Rūjienas vidusskolā un Rīgas 3. tehniskajā skolā. No 1974. līdz 1979. gadam Modris Karselis mācījās Latvijas Lauksaimniecības akadēmijā Lauksaimniecības mehānikas fakultātē, kur apguva inženiera mehāniķa specialitāti. Pēc tam sāka strādāt kopsaimniecībā «Vaidava» par galveno inženieri mehāniķi. Turpmāk — par saimniecības galveno dispečeru. Pēdējos divus gadus izpildīja arī priekšsēdētāja vietnieka pienākumus ražošanas jautājumos.

Bijis komjaunatnē no 1984. gada, tagad ir PSKP biedrs. Aktīvi piedalās pašdarbībā — deju vidējās paaudzes deju kolektīvā. Precējies. Sieva Ritma strādā saimniecībā par vecāko dispečeri. Ģimenē audzina trīs bērnus.

MODRIS KARSELIS

Šomēnes kultūras namā

18. februārī pl. 18.00 Valmieras Drāmas teātra pirmizrāde — ungāru mūzikls «Benijs».

Visu februārī kultūras nama izstāžu zālē būs apskatāma akvarelista Raimonda Gintera darbu izstāde.

«Vaidavina» jaunā redkolēģija aicina sadarboties

Domāsim un rakstīsim!

Lūdzam savus ierosinājumus, priekšlikumus un materiālus «Vaidavina» nodot redkolēģijas locekļiem:

- Modrim Karselim — ciema izpildkomitejā, tel. 43202;
- Aldai Gedertai — kultūras namā, tel. 43342;
- Guntim Pīrāgam — saimniecības kantorī, tel. 43379;
- Agatei Bērziņai — saimniecības kantorī, tel. 43343;
- Jānim Balodim — keramikas cehā, tel. 43347.

PAZIŅOJUMI

Sakarā ar zemnieku saimniecību veidošanos Vaidavas ciemā kolhoza «Vaidava» valde līdz 1990. gada 1. martam atgūsties bijušos Vaidavas pagasta saimniecību īpašniekus vai to mantiniekus jautājumā par jaunsaimniecību izveidošanu. Pieteikties personīgi vai rakstveidā kolhoza «Vaidava» kantorī pie galvenā grāmatveža.

Akūtos saslimšanas gadījumos mājas vizītes var pieteikt arī Vaidavas feldšerpunktā pa telefoniem 43239 vai 43232 no pl. 9 līdz 12.

Darba nespējas gadījumā tepat Vaidava tiks izsniegta arī darba nespējas lapas.

Guntara m., dzimusi 1989. gada 3. decembrī.

Sveicam jaunus zemniekus — Vīgutu un Guntaru, kuriem šis ir trešais bērns ģimenē!

SNIEDZĪTE

Vaidavas ciema šporgrāmatā ieregistrēta Bērziņa Sniedzīte

Kolhoznieku pilnvaroto biedru sapulce notiks 23. februārī plkst. 15 Vaidavas kultūras namā

Darba kārtībā:

1. Gada pārskata ziņojums par valdes darbību 1989. gadā un uzdevumiem 1990. gadam — ziņo valdes priekšsēdētājs L. Milenbergs.
2. Revīzijas komisijas pārskata ziņojums par darbību 1989. gadā.
3. Debates.
4. Gada pārskata apstiprināšana.
5. Kolhoza priekšsēdētāja vēlēšanas.
6. Kolhoza valdes vēlēšanas.
7. Revīzijas komisijas vēlēšanas.
8. Dažādi jautājumi.

Pēc sapulces pulksten 20 — koncerts. Programmā «Se, kur ligo...» dzied Andris Daņļenko un Andis Pētersons. Pēc koncerta vakariņas, dalības maksa 5 rubļi. Pieteikties pie iecirkņu priekšniekiem, dispečeriem vai kolhoza kantorī pie arodkomitejas priekšsēdētāja.

No darba kārtības redzams, ka šajā pilnvaroto sapulcē sagaidāmas priekšsēdētāja vēlēšanas.

Jā, mūsu cienījamais Laimonis Milenbergs nolēmis nolikt savas pilnvaras. Šim amatam piekritīs kandidēt pašreizējais priekšsēdētāja vietnieks Guntis Pīrāgs. Varbūt jums ir vēl citi šī amata kandidāti? Savus priekšlikumus lūdzam nodot (vai nosūtīt) ciema izpildkomitejā.

MĒS — MAINĪBĀ

Izraksts no valdes sēdes protokola Nr. 13. 1989. gada 18. decembrī.

Pieņemti darbi:
Hanks Rovers Jāņa d. — par strādnieku galdniecībā ar 08. 12. 89. g.
Karitone Laura — par naktssargu mehāniskajās darbnīcās ar 14. 12. 89. g. un kolhoza biedri.

Aboliņš Austris Modra d. — par prakšē galdniecībā ar 08. 01. 90. g.
Zitiņš Jānis Zigrīda d. — par prakšē galdniecībā ar 08. 01. 90. g.

Pārcelti darbi:
Gerdzēvits Mieris — par strādnieku graudu kļēti ar 11. 12. 89. g.

Atbrīvoti no darba un kolhoza biedriem:
Veličko Aivars — ar 1990. g. 21. 02.

Janiņš Janis — ar 1990. g. 07. 03.

Bērziņš Juris — ar 1990. g. 26. 01.

Grinbergs Edvīns — ar 1990. g. 11. 03.

Štaše Skaidrite — ar 1989. g. 25. 12.

Burķitis Iļģonis — ar 1990. g. 01. 03.

Atbrīvoti no darba:
Kuharčevskis Aleksandrs — ar 1989. g. 29. 11.

Eglīte Daiga — ar 1989. g. 31. 12. (dots norikojums strādāt par atbrīvoto komjauniešu sekretāri ar 1990. g. 01. 01.)

IZRAKSTS NO KOLHOZA «VAIDAVA» VALDES SEDES LEMUMA 1990. gada 22. janvārī

Pieņemti darbi:
1. Jēkabsonu Māri — ar 02.01.90. par mežstrādnieku.

2. Straumani Edvinu — lauku brigādē un par kolhoza biedru.

3. Eglīti Daigu — par komunālo tehniķi ar 01.05.90. g.

4. Darvu Armandu — uzņemti par kolhoza biedru ar 01.01.90. g.

Pārcelti darbi:
1. Zariņu Druvi — no traktorista par telkopēju ar 01.01.90. g.

2. Kleinu Silviju — no Mazšķirbu fermas uz Cīruļu fermu par slaucēju ar 01.02.90. g.

3. Kleinu Viktoru — par traktoristu — barotāju Cīruļu fermā ar 01.02.90. g.

Atbrīvoti no darba:
sakarā ar aiziešanu pensijā —

1. Silīņu Ilgu ar 08.02.90. g.

2. Amoliņu Viju ar 11.01.90. g.

3. Milenbergu Laimoni ar 23.02.90. g.

sakarā ar zemnieku saimniecības izveidošanu —

1. Ventī Ivaru ar 01.04.90. g. un no kolhoza biedriem.

2. Ventī Sarmīti ar 04.05.90. g. un no kolhoza biedriem.

3. Bērziņu Vīģitu ar 22.01.90. g. un no kolhoza biedriem.

4. Bēķi Jāzepu ar 01.02.90. g. un no kolhoza biedriem.

5. Liepiņu Judīti ar 01.05.90. g. un no kolhoza biedriem.

6. Pauli Andreju ar 01.02.90. g. no ieņemamā amata.

Atbrīvoti no darba —

1. Gerčeviču Ivanu ar 09.10.89. g. un no kolhoza biedriem.

2. Kokarčeviču Rudīti ar 2.01.90. g. un no kolhoza biedriem.

3. Zīriņi Alvīni ar 22.01.90. g. un no kolhoza biedriem.

4. Zagariņu Jāni ar 01.04.90. g. un no kolhoza biedriem.

5. Zagorski Jāni ar 01.01.90. g. un dot norikojumu darbam Valmieras rajona TIN.

Piedzīt kolhozam radušos materiālos zaudējumus sakarā ar ugunsgrēku kolhoza darznīcībā:
62,95 rubļ. no A. Puriņa un 62,95 rubļ. no V. Igaupa.

Ieturēt no darba algas par neatīstītiem darba kavējumiem:
Zagariņam Jānim — 10 rubļ. par 22.12.89. g.

Darvam Armandam — 50 rubļ. par 22. 26. 27. 28. 29. decembrī 1989. g.

Grīšjānim Imantam — 10 rubļ. par 12.01.90. g.

Trezūnam Aleksandram — 110 rubļ. par 21. 22. 26. 27. 28. 29. decembrī 1989. g. un 15. 16. 17. 18. 19. janvārī 1990. gadā. Ieteikt pilnvaroto sapulcei izstiegt no kolhoza.

Strazdiņam A. — 10% par regulāru darba kavēšanu no rītiem.

Attaisnot neattaisnoti kavētās darba dienas 1989. g., kuras ir atstrādātas:
Kleinam V. — 13.04.89. g. Gasparčevičam M. — 13.04.89. g., Aldiņam J. — 13.04.89. g., Bleķim G. — 30.11.89. g., Skridulim J. — 23.11.89. g., Jansonam M. — 08.10.89. g., Niklāvam E. — 20.02.89. g., Maļinovskim J. — 23.11.89. g., Veličko I. — 02.09.89. g. un Strāderam V. — 02.09.89. g.

No «bezīpašuma» kolhozā uz privātīpašumu akciju sabiedrībās

Klāt ir privātīpašuma un tādāt arī akciju sabiedrību laiks. Ir sagatavoti akciju sabiedrību (a/s) likumu un nolikumu projekti Lietuvā un Igaunijā, tāds top arī Latvijā. Ir publikācijas «Atmoda». Ir akciju sabiedrības «Lats» u. c. Ir tieļa cilvēku interese visās tautsaimniecības nozarēs.

Sis intereses pamatu var labi norāstīt — visvienlīdzīgākās sabiedrības iekārtas «skrivītes» ir epatēdas līdz kaklam ar to, ko var patērēt pēc tam, kad ir sarāzījusi «ar visas sabiedrības īpašumu». Devīze, ka var būt saimnieks, nebūdam īpašnieks, t. i., ka par saimnieku var būt arī nomnieks (vai rentnieks), darbuzņēmējs (arī zemnieku saimniecības īpašnieks pēc likuma nav īpašnieks, jo zeme pašlaik nav dzimtīpašuma objekts), vai vēl kādas pārbūves «saimniecības formas» subjekts, ir absurda. Ģita starpa, to pierāda mūsu ekonomika piecos pārbūves gados, kurus ejam kopā ar impēriju un tās likumdošanu.

Akciju sabiedrības formā ir redzama perspektīva īpašuma personificēšanā, tajā skaitā arī lauksaimniecībā. Kolhozi (jeb kā tagad saka «kopsaimniecības»), kas teorētiski nozīmē kooperatīvu īpašumu, tika izveidoti tā, ka katrs tā loceklis bija «kopsaimniecības» īpašums, tika izveidoti tā, ka katrs katram kopsaimniecības biedram (t. i., personificēt īpašumu) — lūks, uzdevums, ko varētu risināt ar paju vai akciju sabiedrību formu.

Seit mēs atkal saskaramies ar «velosipēdu», kurš ir kā sen izgudrots, tikai nelaipe tā, ka mums tika atņemti riteņi un tagad pie «Erenpreisa» rāmja jāpielāgo «XB3» (Harkovas velosipēdu rūpnīcas) riteņi, turklāt velams — apjāli, lai raitāka braukšana. Reāli tas nozīmē, ka vismaz sākmā akciju sabiedrību veidošanas ceļš lauksaimniecībā virzīsies pretēji attīstīto valstu dabīgajam ceļam: vījiem privātīpašums tiek daļēji sadriskots, t. i., deleģēto daļu no sava īpašuma akciju sabiedrības īpašumā; mums — kolektīvais īpašums ar akciju starpniecību tiks atdots konkrētām īpašniekam.

Bet pirms aplūkosim iespējamās virzienus, kā kopsaimniecībām kļūt par akciju sabiedrībām, nelieļa iūziju sagrāve pārliķiem optimistiem. Akciju sabiedrības laukos tiek uzvertas kā kolhoznieku iespējas saņemt ienākumu par veikto darbu un iepriekš ieguldītiem līdzekļiem (kapitālu), tajā pašā laikā aizmirstot domu par nākamā darba samaksu. Tā teikt, visi būsim līdzīpašnieki (akcionāri) un nu tik dalīsim ienākumus. Tā tas varētu būt vispārējā rakstura akciju sabiedrības, bet ne ierobežota rakstura (darba kolektīvu) akciju sabiedrības, par kādām jābūtu lauksaimniecības uzņēmumiem. Tāpēc dažāi apsvērumi.

Akciju sabiedrības kā saimniecības (arī īpašuma) forma nenozīmē tas darbība iegūtā ienākuma pilnīgu pārdali paterīgam. Piemēram, ja kolhozs tiek pārvēdots par akciju sabiedrību, tas nenozīmē, ka tajā iegūto saimnieciskā aprēķina ienākumu visu sadalī starp akcionāriem.

(Turpinājums 2. lpp.)

Audziniet bērnus darbam!

Dzīvojam lielu pārvērtību laikā, kad ik diena, ik stunda nes ko jaunu, agrāk neatzītu, noklusētu. Mums, latviešu tautai, ejams viens ceļš — uz brīvu, neatkarīgu Latviju. Gribam paši būt saimnieki savā zeme, gribam paši savu likteni lemt. Tagadējā jaunā paaudzē, kas šodien sēž skolas solos, būs cilvēki, kuri dzīvos un strādās brīvāji Latvijā un no kuru darba un godīguma būs atkarīgs, kā dzīvošim, kāda būs Latvija.

Analizējot Vaidavas ciemā dzīvojošo skolēnu sekmes un uzvedību, mūs, skolotājus, pārņem dalītas jūtas. Ir skolēni, kas savu pirmo pieredzi — labi mācīties — izpilda godam. Par tādiem prieks gan skolotājiem gan vecākiem, gan sabiedrībai, jo zinām, ka no šiem bērniem izaugs īsti darba darītāji, atbildīgi cilvēki. Taču ko lai sakām par deviņklasnieku Pēteri Cusli, kas nesekmīgs 9 mācību priekšmetos? Kā savu uzvedību vērtē 6. klases skolnieks Vadims Asakjula, kas neiecēnami uzvedas gan mācību stundās, gan starpbrīžos? «Pateicoties sliktajai uzvedībai, Vadims ir arī nesekmīgs dziedāšanā. Šādi «varonīši» nebūs vajadzīgi nevienam, ne kolhozam, ne kādai iestādei. Arī par brīvajiem zemniekiem nav viņiem ko saptot, jo no viņiem gaidījuma darba strādnieki vai kalpi izaugs no tiem, kas jau no agras bērnības ir parādūši slinkot.

Gribu griezties pie skolēnu vecākiem ar lūgumu — audziniet savus bērnus darbam! Pārāk bieži ir gadījumi, kad bērniem nav noteiktu uzdevumu, kad viņi var atļauties klaiņot vēl vakaros prom no mājas, nemaz nerunājot par svētku dienām, kad liela daļa skolēnu kļūst pa Rubenes un Vaidavas centru. Tajā pašā laikā vecāki veic mājas darbus vieni.

Cienijamie vecāki! Ieaudziniet savos bērnus dejību, zēlirdību, uzvedības kultūrā! Tas jāskatī darīt ar pirmajam bērna dzīves dienām, jo skolas vecumā paraudzināt ir daudz grūtāk. Pavērojiet sava dēla un meitas uzvedību no malas! Jūs ieraudzīsiet ļoti nepatīkamu ainu — skaļa uzvedība, rupja valoda, necieņa pret sabiedrisko īpašumu, visatļautība, egoisms. Esiet neiecietīgi pret disciplīnas pārkāpējiem gan au-

tobusos, gan visās vietās, kur sastopaties ar bērniem un pusaudžiem. Aizrādisim, mācīsim, ja to nav izdarījuši vecāki!

Soreiz publicēsim visu to skolēnu vārdus, kas, sagaidot Jauno gadu, sapņema liecības bez trijniekiem. Nesekmīgo sarakstu publicēsim pirmo reizi tikai daļēji, piedodot tiem, kam grūti veicas mācībās, bet kas ir centīgi.

Ļoti ceram, ka skolēnu vecāki nopietnāk pievērsīsies savu bērnu audzināšanai.

R. LIEPIŅA,
Rubenes skolas direktore

Pirmo pusgadu ar labām un teicamām sekmēm beidza šādi skolēni:

2.a klasē
Kajupniece Baiba
Liepiņš Inguss

2.b klasē
Vasiļevskis Gatis
Baltgale Agnete
Purviņa Zane

3.a klasē
Briedis Edgars

3.b klasē
Purviņa Sanda
Strādere Līga

4. klasē
Jass Haralds
Opmane Maija
Zariņa Linda

5.a klasē
Eiduks Oskars
Gailuma Inga
Lazdiņa Lita
Mastiņš Imants

5.b klasē
Supe Kristīne
Skrastiņa Ieva
Paula Ingūna

6. klasē
Peiņš Edgars
Mastiņa Inga
Kelmere Laila
Vītkovska Gita

7. klasē
Vente Sandis
Paula Vivīta

8. klasē
Andriksone Gita
Masāns Juris

9.a klasē
Jase Dace
Gailuma Ginta
Malceņiece Māra

Ipaši priecājamies par skolēniem, kam priekšzīmīga uzvedība:

2. klasē
1. Lazdiņš Bruno
2. Baltgale Agnete
3. Purviņa Zane
4. Vasiļevskis Gatis

3. klasē
1. Purviņa Sanda
4. klasē

1. Opmane Maija
5. klasē

1. Kelmers Imants
2. Lazdiņa Lita
3. Supe Kristīne
4. Skrastiņa Ieva

6. klasē
1. Vītkovska Gita
2. Mastiņa Inga
3. Kelmere Laila
4. Peiņš Edgars
5. Sprance Dace

8. klasē
1. Andriksone Gita
9. klasē

1. Andriksone Vineta
2. Malceņiece Māra
3. Fišmeistere Sigita
4. Plūme Artis

Nesekmīgie skolēni, kuri slinkuma dēļ saņēmuši divniekus:

1. Sietlinsons Gatis 6. kl. — bioloģija un angļu valodā,
2. Lange Juris 7. kl. — literatūrā, geometrijā, angļu valodā,
3. Rullis Gints 7. kl. — algebrā, geometrijā,

4. Darva Aigars 8. kl. — bioloģijā, krievu valodā, fizikulturā,
5. Cuslis Pēteris 9. kl. — literatūrā, krievu val., algebrā, geometrijā, vēsturē, ģeogrāfijā, bioloģijā, ķīmijā, angļu val.,
6. Miļantejs Aigars — algebrā, geometrijā,

7. Bušs Edijs — 4 priekšmetos.

Kaunu skolas kolektīvam dara skolēni ar neapmierinošu uzdevību:

1. Apinis Jānis — 3 kl.
2. Jēgers Ivo — 4 kl.
3. Jēgere Eva — 4 kl.
4. Asakjula Vadims — 6 kl.
5. Sietlinsons Gatis — 6 kl.
6. Rullis Gints — 7 kl.
7. Bušs Edijs — 8 kl.
8. Darva Aigars — 8 kl.
9. Fokerošs Jānis — 8 kl.
10. Zīzins Mareks — 8 kl.
11. Cuslis Pēteris — 9 kl.

Lopkopēju darba rezultāti 1989. gadā

PIENA RAZOŠANAS GAITA

	Bruto no- dāve, kg	+ vai - pret 1988. g.		Izstrauks no vienas gov. kg	+ vai - pret 1988. g.		Vieta
Izaja Astrida	133098	-3481	4307	-127	3.		
Grīšjāne Iga	115772	-4635	3911	-184	9.		
Kokareviča Rudite	113452	+795	3820	-78	11.		
«BRIEZI»	36222	-7321	4013	-389	111		
Plūme Malda	214687	-21458	3932	-433	8.		
Rožanska Biruta	205287	-6962	4130	-166	4.		
«CENTRS»	419684	-28420	4027	-305	11		
Staše Skaidrite	172562	-14709	3860	-302	10.		
Bāliņa Laura	179910	-22405	3591	-376	18.		
Karavājaeva Emīlija	186843	-13663	3700	-247	16.		
Staše Sarmite	155491	-18664	3432	-447	19.		
«CIRUL»	694896	-70351	3646	-344	V		
Paula Anita	114211	-1543	4310	-108	2.		
Kolomaņņikovs							
Leonids	105144	+6775	4381	+350	1.		
Sneidera Aleksandra	83413	-14332	3724	-620	14.		
Traifimova Raita	103422	-2212	4120	-139	5.		
Mikēlsons Ais	106299	-5213	4011	-311	7.		
«PODZEN»	577081	-56618	4152	-81	I		
Solovjova Enarita	121840	-6532	4048	-161	6.		
Miļanteja Ināra	107930	-2237	3748	-12	13.		
«VAIDAVA»	229775	-8764	3901	-95	IV		
Kleina Dzintra	78526	-13343	3669	+67	17.		
Bule Inese	78299	-17005	3711	-86	15.		
Pelmane Ruta	83927	-18671	3763	-260	12.		
Kleina Silviņa	80642	-12592	3305	-409	20.		
«MAZSKIRBAS» SAIMNIECĪBA	314422	-68582	3521	-267	VI		
KOPA:	2622441	-325425	3862	-198			

ATAUDZEJAMO JAUNLOPU KOPEJU DARBA REZULTĀTI

	no gada sākuma	Vidējais diennakts pieaugums gramos		decembrī	+ vai - ar 1988. g.	Vieta
		+ vai - ar 1988. g.				
Ulasēviča Ruta	842	+13	652	-185	1.	
Darva Daina	839	+19	579	-287	2.	
Caps Taiga un Caps Mihails	690	-67	691	-123	5.	
Jansone Arija	617	+22	637	-64	6.	
Jēgere Skaidrite	816	+5	875	-3	3.	
Lapsiņa Agita	779		779		4.	
Burdovs Aleksandrs, Burdova Raisa, Daukste Inga un Daukste Harijs	607	+42	508	-251	7.	
SAIMNIECĪBA	597	-25	622	-108		

NOBAROJAMO JAUNLOPU KOPEJU DARBA REZULTĀTI

	skaitis	dzīvsv. kg	Diennakts vidējais pieaugums gramos		decembrī	+ vai - ar 1988. g.	Vieta
			no gada sākuma	+ vai - ar 1988. g.			
Lūse Ilze	—	—	797	+43	832	+207	4.
Jansons Arnolds	—	—	807	+24	703	-121	3.
Osvālds Viktors	54	477	829	-35	974	+331	2.
Kalniņš Agrijs	70	489	744	+13	487	-92	7.
Irkis Edgars, Irlde Dagnija, Masļajņa Regīna, Masļajņa	121	485	751	+57	733	+359	6.
Vladislavs Gavrilova Liliņa	108	485	755	+80	827	+453	5.
SAIMNIECĪBA	2	222	869	-143	869	+482	1.
	407	470	776	+43	769	+285	

ČOKKOPEJU DARBA REZULTĀTI

	skaitis	dzīvsv. kg	Vidējais diennakts pieaugums gramos		decembrī	+ vai - ar 1988. g.	VĢK realiz. cūku skaits
			no gada sākuma	+ vai - ar 1988. g.			
Kalniņš Raimonds un Zaskēviča Pelageja	530	-21	535	-181		1549	
2-4 MĒNESUS VECU SIVĒNU KOPEJS							
Polis Aigars	516	-30	438	-77			
SIVĒNU IEGUVE UZ 1. 12. 89. G.							

	iegūti siviņi + vai - ar 1988. g.	Vidējais skaits mēneša	Nodoti siviņi audzēšanai		
			skaits	dzīv- svars kg	
Sverna Raisa un Sverns Modris	1270	+213	7,4	959	22,5
Sirsniņa Valentīna un Sirsniņš Gunārs	1241	+61	7,5	879	22,0

ROBERTS ZILE

No «bezīpašuma» kolhozā uz privātpašumu akciju sabiedrības

(Turpinājums no 1. lpp.)

Ienākuma veidošanās pamats ir darbs, un tas jāpamaksā pēc tā sabiedriski apstiprinātās vērtības, respektīvi, darba samaksa arī akciju sabiedrībā jāuztver kā izmaksu elements. Cita starpā, šī problēma jau radās «Dundagas» kopsaimniecībā, kur pēc paju lieluma noteikšanas, lai ierosinātu «Ielīpašniekus», t. i., lielu paju turētājus, normāli strādāt, bija nepieciešams radīt naudas sodu sarakstus par tā vai cita darba neizpildi. Rezultātā iznāca īpašnieks, kuru per par to, ka viņš laicīgi neierodas strādāt savā īpašumā.

Nedrīkst notikt arī tā, ka bijusajā kopsaimniecībā pēc akciju sabiedrības dibināšanas akciju sadalē saglabājas status quo. Šāda situācija ir sociāli netaisnīga, jo neļauj «sikiem» akcionāriem palielināt savas akcijas uz peļņas rēķina (dibinātājakkonāri faktiski visas akcijas iegūst no iepriekš radītās peļņas un nevis perk no darba algas vai personīgiem uzkrājumiem). Lai tomēr šo problēmu risinātu atbilstoši civilizētas pasaules akciju sabiedrību darbības likumiem, «sikiem» akcionāriem nepieciešams nodot sabiedrības obligācijas, kas dod prioritāti akciju iegādei, palielinoties akciju sabiedrības statūtu fondam.

Tātad: kā varētu izskatīties lauksaimniecības uzņēmuma ceļš uz akciju sabiedrību?

Pirmais posms. Jāveic kolhoza vēsturiskā inventarizācija, kurai jāaptver: kolhoznieku (vai mantinieku) iestāšanās līdzekļu novērtējums (reizinot ar inflācijas koefi-

cientu), individuāli saņemtā darba samaksa, cik peļņas radīts uz 1 rubli darba samaksas (jeb «eksploatacijas norma»), kolhoza nedalāmais fonds un kādu daļu tas veido no visas kolhoza radītās peļņas.

Otrais posms. Uz inventarizācijas pamata nosakāms katra kolhoznieka īpašums (paja) vērtības izteiksmē (tai skaitā arī pensionāriem).

Trešais posms. Sarežģīts, bet tas nepieciešams, lai radītu istu privātpašumu. Fiziski nedalāmais īpašums (lielfermas, pārstrādes celis, kaltes u. c.) jānodod lielo paju īpašniekiem (ar prioritāti tiem, kas tajos strādā). Noteikumi var būt dažādi — gan paredzot to, ka viena ģimene nekad nevarēs iegūt visu lielo objektu īpašumā, gan arī paredzot, ka tas būs iespējams. Pirmais variants salīdzinājuma ar otro ir tikai pussolis ceļā uz istu 20. gs. beigu cienīgu privātpašumu. Domāju, ka nevienam vairs nav bailes no ekspluatatora «bubulaj», ko savādāk visa mūsu lauksaimnieciskā ražošanas privātajā sektorā (bus, kas noteicisajā) vienmēr būs amatnieku saimniecības līmenī.

Ceturtais posms. Tā kā maksīgā kooperatīvā veidojuma — kolhoza — ražotnes tehnoloģiski ir saistītas, bet reizēm tām jābūt arī īpašuma un saimniecības zināņu palatīviem, tad par zemākā līmeņa akciju sabiedrību (ferobežota rakstura) objektiem jālieto visām ražotnēm, kas nav vienpersoniskā (vienas ģimenes) īpašumā. Šīs akciju sabiedrības pašas sadala peļņu, paredzot

daļu patēriņam, bet daļu — ražošanas attīstībai.

Piektais posms. Privātpašnieki un paju (akciju) sabiedrības, deleģējot daļu sava īpašuma (mantas, vērtspapīrus, naudas), veido vispārīgu raksturu akciju sabiedrību bijušās kopsaimniecības līmenī. Tādā veidā tiek saglabātas tās pozitīvās saimnieciskās un organizatoriskās saites, kas pastāvēja īpašuma subjektu zaudējuma organizmā — kolhozā. Tāda veida rodas privātpašnieku — akcionāru — sabiedrība, kas racionāli organizē ražošanu un komercdarbību, gūst peļņu, ko gan uzkrāj sabiedrības attīstībai, gan izmaksā akcionāriem dividendes veidā. Šāda akciju sabiedrība var piesaistīt kapitālu un no citām juridiskām un fiziskām personām, kas nestrādā akciju sabiedrības rāžotnēs, gan akciju, gan obligāciju veidā.

Šāds ceļš uz akciju sabiedrībām laukos, protams, nav vienīgais. Tomēr cerams, ka tas dos lielu pārdomu lauciniekiem. Varbūt arī ierosmi radībai. Taču, pirms dibināt akciju sabiedrību, kopsaimniecības biedriem jāapsver (atceresimies Dekarta «Es nešaubos vienīgi par to, ka šaubos»), vai paši ir gatavi saimniekot, perkot un pārdojot, vai ir gatavi skaitīt ne tikai savā mazajā mācībā, bet arī stipri lielākā. Ja nebūs «Ielīpašā», nebūs arī «mazajā», jo akciju sabiedrība nav kopīgs medus pods, no kura katrs smel ar dažāda lieluma karotēm.